

Pensjon for alle mener: **Reformert AFP gir dårligere pensjon!**

Reformert AFP i privat sektor diskuteres nå i mange forbund, og mulige krav til tariffoppjøret formuleres, foreslås og vedtas. Det som blir det endelige resultatet for AFP i privat sektor vil også påvirke pensjonene i offentlig sektor, så her gjelder det å følge med for oss alle.

Pensjon for alle har sett på forslaget til reformert AFP og vil peke på noen av områdene hvor det må endringer til. Det beste hadde selvsagt vært å få tilbake AFP som en tidligpensjonsordning, men på kort sikt må vi nok justere på ordningene vi har.

Å lage en AFP-ordning som skal gjelde for flere, men samtidig ikke koste mer, betyr selvsagt at hver og en får mindre. Denne løsningen kan ikke fagbevegelsen akseptere.

Avvis forslaget!

Pensjon for alle mener det strider mot fagbevegelsens prinsipper å ta fra de som oppnår full AFP i dagens ordning for å sikre delvis opptjening for de som i dag faller utenfor ved fylte 62 år. For å sikre dem som faller utenfor, mener vi det riktige er å bygge på ordningen fra offentlig sektor som kalles betinget tjenestepensjon. Her settes det av 3 % av lønn årlig som en sikkerhet. Utbetaling skjer bare til de som ikke oppnår AFP og uten at de som får full AFP i dagens ordning taper.

Dersom Reformert AFP blir innført har vi flere forslag til forbedringer:

20 års opptjening må være nok

Den aller viktigste endringen som må gjøres er hvor mange år i en AFP-bedrift som skal kreves for å få full opptjening. I forslaget til reformert AFP kreves det 40-41 års opptjening i en AFP-bedrift, før kalenderåret man fyller 62. Det er et umulig krav! Dette vil bety at bare 3-4 % vil få full opptjening i framtida.

Tallene som er lagt fram sammen med forslaget viser at nesten halvparten (47 %) av de som ville fått full AFP med dagens ordning, antas å få en opptjening på mindre enn 25 år.

Når vi allerede nå vet at nesten halvparten vil slite med å oppnå 20 års opptjening, er det en hån mot fagbevegelsen å si at kravet skal være 40 års opptjening.

AFP er viktigst for dem som av ulike grunner har et kortere yrkesliv, og reformert AFP rammer denne gruppa spesielt hardt. AFP var en gang en viktig del av arbeidernes sikkerhetsnett, reformert AFP gir ingen sikkerhet for de av oss som trenger det mest.

Uføre må få med seg sin opptjening.

Det må bli mulig å kombinere AFP med delvis uføretrygd.

Ordningen er ment å sikre at alle som er innom en AFP-bedrift skal få med seg opptjening i den tida de jobber der. Tre av ti er uføre når de fyller 62 år, og i forslaget til reformert AFP mister de den tilleggspensjonen som AFP nå er.

Det må bli slutt på å presse folk med helseproblemer til å velge mellom å si fra seg uføretrygd eller miste AFP for alltid når de nærmer seg 62 år. Uføre må få den samme retten til AFP som alle andre.

Ordningen skal ikke ha tilbakevirkende kraft fra 2015.

Skillet mellom ny og gammel opptjeningsmodell settes til tidspunktet ordningen innføres.

Forslaget er at all opptjening før 2015 skal beregnes som i dag, av all inntekt du har hatt fra du fylte 13 år til 1.1.2015. Et minstekrav er at denne ordningen må gjelde fra den datoen ny ordning innføres.

Sliterordningen må styrkes, den er for svak og den er underfinansiert

Sliterordningen i privat sektor gir $\frac{1}{4}$ G* årlig til de som gir seg ved 62 år, $\frac{1}{6}$ G til de som gir seg ved 63 år og $\frac{1}{12}$ G til de som gir seg ved 64 år. Problemet med ordningen er at den krever at du slutter helt å jobbe – tjener du over 15 000 mister du ordningen og kommer aldri inn igjen. Finansieringen av ordningen er også svært usikker. Den betales av sluttvederlagsfondet og det kommer ingen nye penger inn i ordningen etter 2023.

* 1 G er folketrygdens grunnbeløp, pr. 1. mai 20 21 er dette 106 399 kr.

Innfør et minstekrav

Et krav om f.eks. 10 år i en tariffbundet bedrift vil være et bedre og mer rettferdig kvalifikasjonskrav enn det som står i utredningens forslag om «ikke-uførhet».